

Insights from Members of the Yeshiva University Torah miTzion Chicago Community Kollel

The Importance of Perception

Rabbi Reuven Brand

Rosh Kollel

The notion of perception is mentioned often in a discussion of the mitzvah of Nerot Chanuka. Halacha in general takes into consideration people's perceptions, and this is highlighted in multiple instances in the Gemara's treatment of the laws of Chanuka in Massechet Shabbat.

Halacha's concern for negative public perception, known as חשדא (suspicion) is rooted in the laws of Chanuka. Hence, the Talmud (Shabbat 23a) teaches that one who has a home with entrances to two sides of a courtyard requires lights on each side, lest a passerby suspect that the homeowner neglected to light. More fundamentally, the lights themselves must be perceptible to the public. Hence, the Talmud (ibid. 22a) rules that they must be placed below a height of twenty amot. Rashi explains that "the eye does not rule above twenty amot." The most dramatic manifestation of the concept of perception is the beracha recited by one who sees the lit candles:

R. Hiyya b. Ashi said: He who lights the Hanukkah lamp must pronounce a blessing; while R. Jeremiah said He who sees the Hanukkah lamp must pronounce a blessing. R. Judah said: On the first day, he who sees must pronounce two, and he who lights must pronounce three blessings; thereafter, he who lights pronounces two, and he who sees pronounces one.

אמר רב חייא בר אשי אמר רב: המדליק
נר של חנוכה צריך לברך. ורב ירמיה
אמר: הרואה נר של חנוכה צריך לברך.
אמר רב יהודה: יום ראשון - הרואה
מברך שתיים, ומדליק מברך שלש. מכאן
ואילך - מדליק מברך שתיים, ורואה
מברך אחת

The Shulchan Aruch codifies this law (O.C. 676) within specific parameters: only one who has not and will not light on that evening recites the beracha of she'asa nissim upon witnessing a lit menorah. The Ran (on the Rif, ibid) explains the rationale for this, noting that nowhere do we find someone who performs a mitzvah and also recites a beracha on observing someone else's mitzvah. Despite this caveat, this Halacha is still anomalous. Where else do we find an avenue for one who is unable to fulfill a mitzvah to connect with the mitzvah through the recitation of a beracha just by perceiving it! This undoubtedly highlights a unique role of perception.

Perhaps these halachos and their emphasis on the role of perception are meant to underscore the central motif of the holiday: miracles. Chanuka is the commemoration of two miracles, one of war and the other of oil, which are reflected in our tefillot (al hanisim) and our Menorah. The entire notion of a miracle, of

attributing an event to Divine intervention, is a matter of perception. While one may argue that a small band of Maccabees outmaneuvered their powerful enemies against all odds due to cunning strategy, we perceive it differently. We see the Providential Hand of the Almighty guiding the Chashmonaim to victory, much as we see the continuous burning of oil for eight days as a heavenly act- not an unusual scientific phenomenon. Often the line between the miraculous and natural is clouded, but the holiday of Chanuka reminds us to perceive the hand of Hashem in our lives, both in the overt miracles- like the burning of the oil- and in His covert assistance, such the miracle of the successful revolt of the Chashmonaim.

The Role of Miracles in Judaism

Rabbi Dovid Asher

Kollel Fellow

Chanukah commemorates the miracle of our military victory and the phenomenon of the oil lasting seven days longer than it was supposed to. How is a Jew supposed to view miracles in general? How are miracles meant to affect our belief?

As indicated by the *Shulchan Aruch* (OC 318), one should bless *Hashem* upon experiencing a miracle. However, the Gemara (Taanis 24a) notes an interesting case where the reaction is quite different. R' Elazar Ish Birta was notorious for giving too much charity. When the collectors would make rounds, they would hide from him to prevent his own financial demise. On one such occasion, they were unable to elude him. Sure enough, he gave everything on him except one coin. He bought one stalk of wheat and deposited it. When his wife peeked in, she found the whole storage area jam packed with wheat. Surely, a miracle had occurred, and her husband was informed. The husband retorted one should not gain benefit from a miracle.

There are many interesting facets of this story, but let us focus on why R' Elazar was so resistant. An investigation into the function of miracles leads us to the period of B'nei Yisrael's wandering in the desert. The *Rambam*⁵² cites the miracles of *krias yam suf*, of the *manna*, and of the water gushing from the rock as miracles that needed to take place to ensure our survival. The *Rambam* explains that miracles are necessary for our continued progress, but they are not meant to be evidence. They are not meant to substantiate our faith as much as they are meant to sustain us, and enable our advancement. In fact, the *Rambam* attributes Moshe's hesitancy in taking the mantle to his concern that *Klal Yisrael* would not permanently believe in him just because he could perform "tricks" with his staff and his forearm. The *Rambam* concludes that Moshe was reassured when Hashem told him that the nation was to be convinced only until they left Egypt and experienced *Mattan Torah* at *Har Sinai*. When they would personally encounter the Almighty, no more verification would be needed.

⁵² Mishneh Torah, Hilchos Yesodei HaTorah, 8:1

Rabbi Yisroel Chait, *Rosh Yeshiva of Yeshivas Bnei Torah*, writes (“Torah from Sinai”, YBT.org) that, “the essence of Judaism is not realized through religious fervor over the miraculous but through an appreciation of G-d’s wisdom as revealed both in *Torah* and the natural world.” A miracle is a break from natural law. In fact, G-d is only willing to break natural law when there is great need.⁵³ Consequently, it is best to look at the natural world in order to deepen one’s faith and not to look at a miracle. We can purely encounter G-d solely through the Torah and the natural world. It is like trying to connect to another person when he is out of character. It is best to know someone when he is being himself.

At a wedding ceremony, the great excitement surrounding the matrimony is not a celebration of a ring being placed on the bride’s finger by her husband. On the contrary, it is focused on the context of marriage where life’s journey begins anew. So too when it comes to a miracle, we do not celebrate the miraculous event as much as we celebrate our being G-d’s nation. Following a miracle, this notion ought to be strengthened within us, but at the same time we should recognize the shortcomings of atypical miracles in that they should not be the basis of our faith. R’ Elazar Ish Birta distanced himself from his miracle and deemed its benefits off-limits because living by way of miracles is not ideal. On Chanukah, we are not celebrating the supernatural phenomenon of oil lasting longer than was possible as much as we are celebrating G-d’s saving us as a nation and thereby enabling us to continue in our mission to enlighten the world with Torah.

Why Are You Fighting?

Rabbi Noah Baron

Kollel Fellow

A very simple question must be asked about the events of Chanukah. We know that Chanukah was a religious war. In the Purim story, Haman wanted to physically kill us, whereas the Greeks wanted us to leave our religion and become Hellenists. However, in the beginning of Hilchos Chanukah, while telling the history of Chanukah, the Rambam writes that the Greeks both tried to nullify the Jewish religion and grabbed our money and our daughters. Why would they do that? If they just wanted us to forsake our religion, how would it help to take our money and our women? Wouldn’t that just antagonize us and cause us to rebel? Why did they even need our money and women? Didn’t they have plenty of their own?

Rav Yochanan Zweig suggests a very fundamental answer. The Greeks wanted a good fight. They sought a challenge. If the Greeks took away the Jews’ religion, only the rabbis and kohanim in the Beis Hamikdash would fight. What kind of fight is that? But if they took their women and money, then everyone would fight and it would be a decent match.

The Jews are the exact opposite. We fight with a certain goal in mind. If we can accomplish that goal without fighting, even better. We came to Canaan to conquer it but before every battle, we said to the inhabitants that if they accepted the Noahide laws, then they would be spared. We avoid fighting at all costs. If we have no other choice, we will fight, but solely with a certain

⁵³ Rabeinu Bachya – Shmos 11:4

objective in mind. We will not fight so that we can have a sense of victory. This is one of the messages of Chanukah. When we deal with our spouses, children or others, it is not about the fight, but simply about accomplishing our goals.

The Real War Between the Jews & the Greeks

Rabbi Dovi Bergman

Kollel Fellow

For a considerable time now, I have found the celebration of Chanukah philosophically challenging. I ascribe to a tradition within Orthodox Judaism which views secular wisdom as complementary to Torah learning. Call it Torah uMadda, call it Torah im Derech Eretz, call it whatever you will, the attitude that our community by and large holds dear is one that embraces the challenge of bridging the gap between the sacred and the mundane, of allowing what we know about the world to meaningfully contribute towards our authentic Jewish religious experience.

At first glance Chanukah seems to fly in the face of this tradition. Chanukah is a holiday that celebrates the Jewish victory over the Greeks. These same Greeks are usually regarded as the founding fathers of the modern rationalist tradition within Western civilization. The Rambam, among other Torah giants, heavily involved himself in the study of Greek philosophy and science. Contrast this with Chanukah. The holiday, as traditionally interpreted, seems to celebrate the victorious rejection of all things Greek. How are those of us who follow in the tradition of the Rambam supposed to understand this celebration? Moreover, one could pose this same challenge to the Greeks themselves. Why did they find the Torah to be such an anathema to their culture that they openly persecuted those who studied or observed it?

The Mahara”l, in his essay *Ner Mitzvah* on the story of Chanukah, (Section 1 ד"ה ודע כי החומר) explains that the Greeks, hand in hand with their scientific and philosophical superiority over the rest of the ancient world, possessed the trait of brazenness. He points out that brazenness is both the driving force behind and the natural potential byproduct of the pursuit of knowledge. To acquire knowledge, one must brazenly leave no stone unturned, fearing neither the tremendous effort nor the necessary controversy required for intellectual growth. At the same time, the more one knows, and the more certainty with which one knows it, the more confidence and even pride one takes in their own understandings. The Greeks prided themselves on their cultural and intellectual advancement, and that pride led to a definite national brazenness in their interaction with foreign nations.

It was thus that nothing insulted Greek national pride more than encountering a Jewish people that not only stubbornly refused to “admit” to Greek cultural superiority, but claimed to possess a body of Divine wisdom, the Torah, that stood beyond any human challenge. The Jewish sages could reply to Greek missionaries that “What you have is nice, and we’re fine with it, but at the end of the day it’s only human wisdom. We have something more, something that no matter how hard you try you will never eclipse.” Not only did the Torah challenge Greek superiority, it stood in opposition to their entire concept of man’s place in the world. For while the Greeks brazenly celebrated human intellectual achievement, the Torah demanded a perspective of humility, of surrendering oneself before the infinite, ultimately unknowable Divine. The conflict

between Jew and Greek was far more than simple culture clash; it was a conflict between two diametrically opposed perspectives on man's place in the world.

This now resolves our initial question. The victory we celebrate on Chanukah was not over Greek wisdom, but over Greek attitudes. In repelling the Greek onslaught, the Jewish people declared once and for all not the invalidity but rather the subservience of human knowledge to God's Torah. The Jewish approach to understanding the world, one that humbly seeks to find God and to serve Him through every new insight into His wondrous creation, proved victorious 2200 years ago, and that same approach continues to guide us to this day.

חנוכה – איך שומרים על הזהות היהודית

ר' חגי אליצור

חבר כולל

שני חגים תיקנו לנו חז"ל – פורים וחנוכה – בשניהם עמד עם ישראל בפני מעצמה המבקשת להשמידו וה' בחסדו, בנסים נסתרים, הצילנו מידם וגברה ידינו על שונאינו.

מרדכי בדורו כיוסף בדורו

חג החנוכה חל תמיד כאשר קוראים בפרשות השבוע על יוסף במצרים. פרשות יוסף במצרים מקבילות בסגנון ובתוכן למגילת אסתר. אנשי כנסת הגדולה שכתבו את מגילת אסתר (בבא בתרא טו.) ביססו את הסיפור על סיפור יוסף במצרים. בפשטות ניתן לומר, שהם באו לכתוב את פרשת גדולת מרדכי בבית המלך הגוי והסיפור המקביל היחידי בתורה הוא סיפורו של יוסף. אך ישנו עומק נוסף בהקבלה זו: חז"ל עומדים על הסגנון הדומה בין סיפורי יוסף ומגילת אסתר, ובנוסף מדגישים גם את הדמיון בסיבתיות האירועים. הם קושרים בין הניסיונות שעמדו בהם יוסף ומרדכי ובין השכר שקיבלו (בראשית רבה פז):

"ויהי כדברה אל יוסף וגו' ר' יודן בש' ר' בנימין בר לוי: בני רחל ניסן שוה וגדולתן שוה, ניסן שוה, ויהי כדברה אל יוסף יום יום, ויהי באמרם אליו יום יום (אסתר ג ד), ולא שמע אליה, ולא שמע אליהם (שם שם /אסתר ג' /), גדולתן שוה, ויסר פרעה את טבעתו וגו' (בראשית מא מב), וכת' ויסר המלך את טבעתו [אשר העביר מהמן] ויתנה למרדכי (אסתר ח ב) וגו'".

אמנם, ההקבלה בולטת מאוד בעניין השכר, אבל הניסיון היה שונה – ניסונו של יוסף היה בעריות ואילו ניסונו של מרדכי היה בעבודה זרה. לכאורה, זהו הבדל גדול מאוד כי ניסונו של יוסף היה בדבר שבחדרי חדרים ואילו ניסונו של מרדכי היה בפרהסייה. לכן, ראוי כי השכר יהיה שונה גם כן. אלא שאנו לומדים מכאן כי הניסיונות של מרדכי ויוסף⁵⁴ היו בשני הכוחות העיקריים המניעים את העולם – בעולם הטבעי ובעולם הרוחני – כפי שמלמדת האגדה הידועה (יומא סט.) על ביטול יצר עבודה זרה (שהתרחש בזמן כנסת הגדולה, כלומר בזמן מגילת אסתר) – אנשי כנסת הגדולה בקשו וקיבלו את יצר עבודה זרה, ואחר כך את יצר עריות. יצר עבודה זרה נמסר בידיהם אך יצר עריות שוחרר בחזרה לעולם כשכחו מוחלש. באגדה זו מתואר התהליך וההחלטה של אנשי כנסת הגדולה להפוך את העולם היהודי להיות רציונלי יותר: להעמיד במרכז העולם הרוחני היהודי את עמל התורה ולא את חוויית הדבקות בה! המחיר הוא שהאש יוצאת מבית קודשי הקודשים. האש לא תהיה שם, וגם לא בלבות עם ישראל. המוקד עבר מאש בוערת בלב, ללימוד שכלתני אינטלקטואלי. (העולם המערבי עבר את התהליך הזה רק במאה ה-19. הסוציולוג מקס וובר קרא לזה "הסרת הקסם מן העולם" וכניסה ל"כלוב הברזל של הרציונליות").

שמירה על הזהות היהודית מותנית ביכולת לעמוד על הזהות שלנו בשני התחומים האלו. ועל כן הם בייהרג ובל יעבור. כלומר, אין משמעות לחיים אם עוברים עליהם, כי הם סותרים את הייעוד הבסיסי של החיים היהודיים⁵⁵.

פורים הוא חג שחוגג את המלחמה של מרדכי לשמירה על מהות הזהות היהודית: נגד המן ופיתויי עבודה זרה.

⁵⁴ המדרש מדגיש את נקודה חשובה: שני הניסיונות לא היו חד פעמיים אלא ניסיונות יומיומיים, כי העולם היומיומי בנוי על שני כוחות אלו.

⁵⁵ ניתן לומר ששפיכות דמים שווה להם בכך, אך ניתן גם לומר שהוא בייהרג ובל יעבור' מסיבה פשוטה יותר: היך אינם שווים יותר מחיי הברך. לפיכך, ראוי להרוג מישהו כדי להציל את עצמך.

ההשראה לסיפורו הוא הסיפור של יוסף ששמר על זהותו נגד פיתויי העריות.⁵⁶

על מה התמרד מתתיהו?

"ויהי כאשר באו פקידי המלך עיר מודעית להעביר את העם מתורת ה' לעבודת האלילים ולזבח להם... ויהי ככלותו לדבר, ויגש איש מבני ישראל לעיני כל הניצבים אל הבמה אשר במודעית לזבח זבח כאשר ציוה המלך. וירא מתתיהו, ויחם לבבו ותבער קנאתו על תורת אלוהיו. וירוך בחמתו אל האיש, וימיתו אצל הבמה, וגם את הפקיד המית, ויתוך את הבמה." **ספר מכבים (א, פרק ב):**

כמו מרדכי לפניו, מתתיהו מתמרד נגד הצד הרוחני שביוון ובהתייוונות, הצד של התבוללות רוחנית. אבל, במגילת תענית הסיפור שונה:

"ובמה היו מצרים להם מלכי יון? היו מושיבין קסטריאות בעירות להיות מענין את הכלות... ובת אחת היתה למתתיהו בן יוחנן הכהן הגדול וכשהגיע זמנה לינשא בא הקסטריין לטמאה ולא הניחו אותו וקנאו מתתיהו ובניו וגברה ידם על מלכות יון ונמסרו בידן והרגום ואת היום שבטלום עשאוהו יום טוב".

מתתיהו מוביל מרד נגד הנסיונות לקעקע את הזהות היהודית. ממלכת יון פעלה בשני המישורים – בעולם הטבע והיצר ובעולם השכל והרוח: בעריות ובעבודה זרה. מתתיהו מקנא לה' ושומר על הזהות היהודית כמו יוסף ומרדכי לפניו.

שני חגים תיקנו לנו חז"ל – פורים וחנוכה – בשניהם עמד עם ישראל בפני מעצמה המנסה להשמידו. אך בשניהם גזירת השמד וההצלה באו בעקבות אדם אחד, גדול, שעמד על זהותו היהודית.

נר חנוכה איש וביתו

ר' אפרים רימל

חבר כולל

בשבת חנוכה אנו זוכים לקיים שתי מצוות הקשורות בהדלקת נרות אך מהותן שונה. אמנם, שתי ההדלקות מתרחשות בתוך הבית, אלא שהכיוון אליו מכוון האור שונה.

מצות נרות שבת היא מצוה המתקיימת בכל שבוע, מטרתה היא להאיר את הבית ולהשרות שלום בבית: "דאין שלום בית בלא נר" (שולחן ערוך רסג, ג). גם נרות חנוכה תלויים בביתו של האדם "נר איש וביתו" (מסכת שבת כא:). אולם, להדלקת נרות חנוכה מטרה שונה בתכלית, כמעט הפוכה: נרות חנוכה פונים מתוך הבית החוצה – לפרסם את הנס שעשה לנו הקב"ה.

וכך כותב השפת אמת (תרל"ד):

מצות חנוכה נר איש וביתו. וקשה מה נשתנה מכל המצוות ומה ענין המצוה להבית? ונר שבת שאני משום שלום בית. וגם שם המצוה רק להיות נר דולק אבל בכאן הדלקה עושה מצוה ואם הדליקה חרש, שוטה וקטן פסול. אם כן, למה לא ידליק כל בר חיובא בפני עצמו?

השפת אמת שואל מה ייחודה של מצוה זו שהיא קשורה לבית, ובנוסף, מה הקשר של מצות חנוכה לבית עד כדי כך שהמצוה היא על הבית ורק המהדרין מדליק כל אחד ואחד.

עונה השפת אמת – "וי"ל כי בהתאסף כל כחות האדם ובני ביתו השייכין אליו יוכל לקיים המצוות בשלימות יותר. ומצות נר חנוכה מבחון והוא שיוכל האדם להביא במעשיו הארה במקום החושך ולזאת צריך האדם ליקח עמו כל התלוי בו".

כדי להאיר החוצה על האדם לאסוף את כל כוחותיו – את כל אנשי ביתו, ואז יש לו כח להאיר בשלימות החוצה. וממשיך השפת אמת להסביר –

"והשי"ת ברא האדם בעוה"ז כדי שיוכל להביא הארת התורה בכל מעשה גשמי כשעושהו עפ"י התורה

⁵⁶ במדרש (פסיקתא זוטרתא (לקח טוב) בראשית פרק ט): "שנראתה דמות דיוקנו של אביו בחלון, אמר לו יוסף עתידין אחיך להיות חקוקין על אבני השוהם, שנאמר ששה משמותם על האבן האחת (שמות כח י), רצונך שלא תמנה עמהם, ומיד ותשב באיתן קשתו (בראשית מט כד), מלמד ששבה קשתו לאיתנה" – יוסף התגבר על יצרו משום שרצה להיות חלק מעם ישראל הוא בחר לשמור על זהותו.

כראוי... וכן נר חנוכה מבחוץ... איש וביתו, ומהדרין נר לכל אחד הוא מדריגה גבוהה לתקן כל פרט ופרט מהתלויים בו. ואנחנו הלואי שנוכה לתקן בכלל"

מטרת האדם היא להאיר את כל העולם. הצעד הראשון הוא תיקון פנימי של כוחותיו ושל אנשי ביתו ומתוך כך לצאת החוצה ולהשפיע. בכל שבת אדם בונה את ביתו, מתוך השגרה והעבודה היומיומית ומתוך כך יש לו כח לצאת החוצה ולהשפיע וכן פוסק השולחן ערוך להלכה (רסג, ג):
"אם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ונר לחנוכה, נר שבת קודם משום שלום הבית".
וכמו שכתב השפת אמת בסיום דבריו: ואנחנו הלואי שנוכה לתקן בכלל.

Celebrating the Dedication

Rabbi Michael Teitcher

Kollel Fellow

As names tend to capture the essence of the subject described, it is instructive to consider the name of our holiday. Noting that "Chanukah" means "dedication" or an

"initiation" of something for an intended purpose, the Midrash weaves the term Chanukah into a few critical "dedications" in Jewish history:

How many dedications [Chanukahs] were there? Seven, and they are: The dedication of Heaven and Earth... the dedication of the wall [of Jerusalem] ... the dedication of the returning from the Exile ... the dedication of the Priests that we commemorate through our lighting ... the dedication of the World to come ... the dedication of the princes of the Mizbeach ... and the dedication of the Mikdash ...

Psikta Rabti [Ish Shalom] 2

וכמה חנוכות הם? שבע חנוכות הם, ואילו הן: חנוכת שמים וארץ שנאמר ויכולו השמים והארץ (בראשית ב' א') ומה חנוכה היה שם ויתן אותם אלהים ברקיע השמים להאיר (בראשית א' י"ז) וחנוכת החומה שנאמר ובחנוכת חומת ירושלים (נחמיה י"ב כ"ז) וחנוכת של [עולי] גולה שנאמר והקריבו לחנוכת בית אלהינו דנא וגו' (עזרא ו' י"ז) וחנוכת הכהנים זו שאנו מדליקין וחנוכת העולם הבא שנאמר אחפש ירושלים בנרות (צפניה א' י"ב) וחנוכת הנשיאים זאת חנוכת המזבחה (במדבר ז' פ"ד) וחנוכת המקדש מה שקראו בענין מזמור שיר חנוכת הבית לדוד.
פסיקתא רבתי [איש שלום] פסיקא ב

The first "chanuka" was that of the world's natural phenomena, designated for the purpose of maintaining the order and consistency of God's creation. During creation itself, the laws of nature were yet to be fixed, and as a result the world was an unpredictable place. The establishment of natural forces solidified the fact that *He fixed them in place forever, a decree that is never transgressed* (Tehilim 148). This was a critical moment in creation: both consistency and ubiquity of natural law are fundamental to science and human understanding. Without fixed laws of nature, there would be no science to speak of and no basis for human beings to understand, and thereby shape, the natural world.

The next *chanukah* was the dedication of the walls of Jerusalem in *Sefer Nechemia*, which symbolized the first truly autonomous act the Jews were able to effect upon returning from the Babylonian exile. Despite having won the right to rebuild their homeland, the Jews had continuously faced disruption from within and without, which prevented the establishment of the true security (Ezra, Ch. 4). Dedicating the walls was a game-changer in the politics of the

region: the capital was secured and Jewish sovereignty was restored.

The dedication of the **בְּנֵי אֵלֹהִים**, the tribal princes, was the culmination of the building of the Mishkan, and set the wheels in motion for the new place of worship to fulfill its purpose. The Ramban notes that this was the culmination of the entire experience of the Exodus, the moment that allowed the newly formed nation to fully transition from exiled slaves to a people redeemed in the true sense of the term - a people freely serving God. Likewise, the final journey into the land of Israel was only complete with the building of the Beit Hamikdash. The same can be said of the culmination of the Babylonian exile.

Our holiday of Chanukah, which the Midrash terms the *chanukat haKohanim*, also commemorates a watershed moment in Jewish history, one that is comparable to the other *chanukot* described above. Most simply, political sovereignty was returned to the Jewish state in the form of Hasmonean rule. But the real paradigm shift was cultural, not political.

The Haftarah of Shabbat Chanuka describes the famous vision of the *menorah* of Zecharia (Zecharia, Ch. 4). In his vision, Zecharia is shown a *menorah* of singular description. This was no ordinary candelabrum, nor was it simply a vision of the seven-stemmed lamp used in the Beit Hamikdash. It was fully equipped with a circular fuel basin, lamps, and tubes to siphon the oil to the wicks. Even the source of the fuel itself, the olive trees, was attached to the *menorah* at its sides. As expressed in Rav Hirsch's teachings on the Haftarah, it was a self-contained system, "a candelabrum which, independent of everything else, bears and maintains everything that is required for giving light."

It was this independence that was the turning-point in Jewish destiny. On Chanukah, we celebrate the strength of spirit that only comes from pure immersion in Jewish experience, an encounter that looks no further than the Torah itself to provide the kindling for the illumination of the world around us. Like the other *chanukot* in history, the victory over the Greeks marked the initiation of a new era, one in which we are able to take pride in our ability to be culturally and morally self-sufficient. On Chanukah, we celebrate our *Torat Hashem* that is *temimah* in the full sense of the term - perfect and fully equipped to provide the fuel we need to be the light for the nations envisioned by our prophets.

The Message of the Mizbeach

Rabbi Mordecai Turoff

Kollel Fellow

During the holiday of Chanukah the Menorah casts a giant shadow. We are taught, from a young age, of the miracle of the small jar of oil which kept the Menorah burning for eight days. In fact, the primary mitzvah of the holiday, the lighting of the "Chanukiah" serves as a public reminder of the miracle of the kindling of the Menorah and the restoration of the Beit Hamikdash. But with all the focus on the Menorah we lose sight of the stories of the vessels that didn't have as happy an ending. More specifically, we lose sight of the story of the Mizbeach.

The Maharsha on Shabbos 21b says "ונראה לפרש דנקרא חנוכה ע"ש חנוכת המזבח" "The very name Chanukah, according to the Maharsha, comes from the rededication of the Mizbeach. It would

appear that the thematic symbol of the holiday is not the Menorah but is, in fact, the Mizbeach. What does the Mizbeach teach us about the nature of Chanukah?

The Gemara in Avodah Zara 52b recounts that when the Greeks breached the sacred walls of the Beis Hamikdash, they offered pagan sacrifices on the Mizbeach. Their offerings rendered the Mizbeach unfit for future service in the Beis Hamikdash. When the Chashmonaim miraculously prevailed over their foes and reclaimed the Beis Hamikdash, they stowed the unfit Mizbeach in a North-East chamber of the Heichal. A new Mizbeach was built and consecrated. The Gemara was troubled by the fact that the Chashmonaim went through the trouble of stashing away the old Mizbeach and replacing it with a new one, a very tedious process, when they had a much simpler option at their disposal. Why didn't the Jews ask a non-Jewish pagan to break the stone of the Mizbeach, thereby nullifying the prohibited nature of the Mizbeach? The Gemara answers that while breaking a stone of the Mizbeach would indeed nullify the prohibited nature, the Torah requires smooth stones for the Mizbeach. A single nick in its stone renders it unfit for use. So why not use a tool to smooth out any nicks? The Gemara cites the Pasuk in Sefer Devarim (27, 5) "תניף ברזל לא עליהם ברזל", an iron tool that touches the Mizbeach would also render it unfit. The only option was to stow away the old Mizbeach and build a new one.

The Mishna in Midos (3, 4) sheds light onto the Gemara. The Mishna says that the reason why no metal implement can touch any stone of the Mizbeach is because "שהברזל נברא לקצר ימיו של אדם והמזבח נברא להאריך ימיו של אדם אינו בדין שיונף המקצר על המאריך (Iron was created to curtail the life of man, while the Mizbeach was created to lengthen the life of man. It is not proper to raise that which shortens against that which lengthens.) Iron, the metal of weaponry, symbolizes war and destruction. The Mizbeach, on the other hand, is the conduit through which man connects to God and brings peace and longevity into the world. While implements of war have their practical uses, they cannot reach the level of implements of peace.

Now let's revisit the Gemara and try to imagine the scene. The Chashmonaim heroes have just accomplished the impossible; with the help of God they handily defeated the mighty Greek army. With a victorious cheer they re-enter the Beis Hamikdash and attempt to salvage all they can. Unfortunately, in their search they discover the defiled Mizbeach. Ultimately they cannot salvage the Mizbeach because iron, the implement of war, cannot be used to fix the Mizbeach the conduit of peace and connection to God. These same warriors, whose bravery and military prowess helped save the Jews, concluded that there were some things their weapons just could not touch.

On Chanukah we do celebrate the military victory of **מְסַרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חֲלָשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים**. However, while we celebrate military might and victory, it is not an end in and of itself. Rather, we cherish peace and treasure **וְלֶךְ עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ**. We strive to connect to God in this world.

Perhaps this is what is meant by **דַּנְקָרָא חֲנוּכָה ע"ש חֲנוּכַת הַמִּזְבֵּחַ**. It is the Mizbeach that symbolizes the true essence of Chanukah.